

خبرنامه حقوق بشر (۳)

به نام خدا

فهرست مطالب

مقدمه.....	۱
۱. تحولات حقوق بشری درباره ایران.....	۲
۱-۱. اقدامات و مواضع.....	۲
۱-۲. گزارش‌های حقوق بشری سازمان ملل در مورد ایران.....	۱۶
۱-۳. تحریم‌های حقوق بشری.....	۲۲
۱-۴. گروهک منافقین.....	۲۴
۲. تحولات حقوق بشری در جهان.....	۲۵
۲-۱. جنبش وال‌استریت نیویورک و شروع جنبش‌های ضدسرمایه‌داری در جهان.....	۲۵
۲-۲. اذعان دولت بحرین به نقض حقوق بشر در این کشور.....	۲۹
منابع و مآخذ.....	۳۰

خبرنامه حقوق بشر (۳)

مقدمه

دو ماه گذشته رویدادهای حقوق بشری فراوانی در سطح جهان روی داده است که مهمترین آنها جنبش وال استریت است که در اعتراض به نظام سرمایه‌داری در آمریکا رخ داد و دامنه آن در حال گسترش به کشورهای غربی دیگر است. در این زمان جمهوری اسلامی ایران نیز شاهد رویدادهای متفاوتی در خصوص مباحث حقوق بشری مطرح شده توسط کشورهای غربی بود. عمده‌ترین این رویدادها ادعای آمریکا مبنی بر ترور سفیر عربستان در واشنگتن توسط ایران، ارائه گزارش احمد شهید گزارشگر ویژه حقوق بشر سازمان ملل متحد و مصاحبه هیلاری کلینتون وزیر خارجه آمریکا با شبکه بی.بی.سی فارسی بود. درحالی که مقام‌های کاخ سفید در ماه گذشته موضوع اتهام واهی طرح ایران برای ترور سفیر عربستان در آمریکا را بهانه سوژه‌پردازی بر ضد ایران قرار داده‌اند، لئون پانه‌تا وزیر دفاع آمریکا پس از ادعای وقوع انقلابی دیگر در ایران بحث نگرانی از آنچه وی مداخله ایران در عراق پس از خروج سربازان آمریکایی از این کشور عنوان کرده است را دستمایه ایران‌هراسی قرار داده و همسو با وزیر خارجه آمریکا گفته است که حضور نظامی آمریکا برای مدت‌های طولانی در منطقه ادامه خواهد یافت. در همین حال هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه آمریکا در گفتگو با شبکه‌های تلویزیونی بی.بی.سی و صدای آمریکا

ضمن متهم کردن ایران به طراحی ترور سفیر عربستان در واشنگتن و تکرار ادعاهای بی‌پایه در موضوع هسته‌ای به مسائل داخلی ایران پرداخت و صحبت از راه‌اندازی «سفارتخانه مجازی» کرد.

در این شرایط شاهد آن هستیم که جمهوری اسلامی ایران علاوه بر تحریم‌های بین‌المللی، با ادعاهای حمایت از حقوق بشر و مبارزه با تروریسم و انواع اتهام‌ها و ادعاهای غرب در مورد ایران که براساس استانداردها و معیارهای دوگانه و تبعیض‌آمیز اتخاذ می‌شود، روبرو است. به همین منظور خبرنامه کمیته حقوق بشر تلاش دارد تا با اطلاع‌رسانی بموقع و پوشش اخبار مرتبط با مواضع و اقدامات کشورهای غربی، نمایندگان محترم را در امر سیاستگذاری کلان، به‌ویژه در زمینه حقوق بشر یاری رساند. لازم به ذکر است مطالب و اخبار مندرج، بدون دخل و تصرف در آن ذکر شده است که البته این به منزله تأیید آنها از جانب دفتر مطالعات سیاسی مرکز پژوهش‌ها نیست. این مطالب در دو بخش ایران و جهان و در بازه زمانی ۴ شهریورماه تا ۱۰ آبان‌ماه ۱۳۹۰ آورده شده است.

۱. تحولات حقوق بشری درباره ایران

۱-۱. اقدامات و مواضع

۱-۱-۱. مصوبه سنای آمریکا برای فشار بر شرکت‌های ناقض تحریم‌های ایران
یک کمیته سنای آمریکا در راستای فشار بر شرکت‌هایی که تحریم‌های آمریکا علیه ایران را نقض می‌کنند، در تاریخ ۱۰ سپتامبر (۱۹ شهریورماه ۱۳۹۰) با تصویب متممی هرگونه

کمک بانک «صادرات و واردات» آمریکا به چنین شرکت‌هایی را ممنوع کرد.

رابرت منندز، سناتور دمکرات از ایالت نیوجرسی و مارک کرک، سناتور جمهوریخواه از ایالت ایلینویز، در بیانیه مشترکی اعلام کردند: «این متمم هرگونه کمک بانک صادرات و واردات آمریکا به نهادهایی مانند صنایع ریلاینس هند را که درحال فروش محصولات نفتی به ایران است، ممنوع می‌کند».

این متمم همچنین بانک صادرات و واردات آمریکا را موظف می‌کند تا از هرگونه گسترش تضمین، بیمه و تمدید اعتبار شرکت‌ها و شعبات آنها که تحریم‌های ایران را نقض می‌کنند، خودداری کند.

سناتور رابرت منندز در صحن این کمیته سنا گفت: «این مهم است که ما از هر فرصتی و کانالی استفاده کنیم تا مانع دستیابی ایران به سلاح اتمی شویم».

سناتور مارک کرک گفته است: «ما اکنون باید به فراتر از این برویم و گامی را که در نامه ۹۱ سناتور در ماه اوت پیشنهاد شد برداریم؛ یعنی ساقط کردن بانک مرکزی ایران». بیش از ۹۰ سناتور آمریکایی در مردادماه سال جاری در نامه‌ای به باراک اوباما رئیس‌جمهوری، خواستار تحریم بانک مرکزی ایران شده‌اند.

۲-۱-۱. ادعای ویلیام هیگ وزیر امور خارجه انگلیس در مورد منشأ جنبش‌های منطقه

ویلیام هیگ، وزیر امور خارجه انگلیس در ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۱ (۲۲ شهریورماه ۱۳۹۰) با متهم کردن ایران به دورویی در برخورد با تحولات منطقه مدعی شده است که «نشانه‌های جنبش‌های دمکراتیک خاورمیانه دو سال پیش در جریان قیام میلیون‌ها ایرانی در اعتراض به عدم برگزاری انتخابات آزاد و عادلانه در سال ۲۰۰۹ مشاهده

شد» و خواستار صدور قطعنامه‌ای قوی در مجمع عمومی سازمان ملل متحد در محکومیت «نقض حقوق بشر» در ایران شد.

اظهارات وی در حالی مطرح می‌شود که دولت انگلیس از سرکوب مردم مظلوم منطقه که در مواردی با سلاح‌های انگلیسی انجام می‌شود، حمایت می‌کند.

۳-۱-۱. ادعای آمریکا مبنی بر طرح ترور سفیر عربستان در واشنگتن توسط ایران
اریک هولدر، وزیر دادگستری ایالات متحده در تاریخ ۱۱ اکتبر ۲۰۱۱ (۱۹ مهرماه ۱۳۹۰) مدعی شد طرح نیروی قدس سپاه پاسداران ایران برای ترور عادل الجبیر، سفیر عربستان سعودی در واشنگتن، را خنثی کرده و در این رابطه، یک شهروند ایرانی‌تبار ایالات متحده با نام منصور ارباب سیار، ۵۶ ساله که ادعا می‌شود با نیروی قدس سپاه پاسداران در ارتباط بوده دستگیر شده است و علاوه بر طرح ترور سفیر عربستان، در صدد اجرای برنامه‌های دیگری برای بمبگذاری در سفارتخانه‌های اسرائیل و عربستان نیز بوده است. وی ادعا می‌کند عواملی در حکومت ایران به‌ویژه مقام‌های ارشد نیروی قدس سپاه در این ماجرا دست داشتند. وی همچنین گفت آمریکا درباره این ماجرا به تمام کشورهای دوست و متحد خود اطلاع‌رسانی خواهد کرد. به نظر می‌رسد که اتهامات آمریکا علیه جمهوری اسلامی بر اظهارات منصور ارباب سیار در جریان بازجویی و تشکیل پرونده مبتنی باشد.

ارباب سیار به این متهم است که هماهنگی نقشه ۱/۵ میلیون دلاری سوءقصد را به همراه غلام شکوری، از اعضای سپاه قدس و سایر همدستان ایرانی خود به عهده داشته است. براساس ادعای آمریکا، ارباب سیار با فردی در یکی از کارتل‌های

بین‌المللی قاچاق مواد مخدر در ماه مه در مکزیک ملاقات کرده بود که براساس ادعای آمریکا یکی از مأموران مخفی اداره مبارزه با مواد مخدر آمریکاست. براساس پرونده‌ای که آمریکا به دادگاه ارائه کرده، «این ملاقات، اولین جلسه از یک رشته ملاقات‌ها بود که منجر به شکل‌گیری توطئه بین‌المللی عوامل دولت ایران برای پرداخت مبلغ ۱/۵ میلیون دلار به این مأمور برای به قتل رساندن سفیر عربستان در خاک ایالات متحده شد. طبق آن، ارباب سیار - با تأیید شکوری - مبلغ حدود ۱۰۰.۰۰۰ دلار را به‌عنوان پیش‌پرداخت برای ارتکاب این سوءقصد به‌صورت تلگرافی به یک حساب بانکی در ایالات متحده ارسال کرد»^۱.

توطئه برای قتل یک مقام خارجی، توطئه برای استفاده از سلاح کشتارجمعی و توطئه برای اقدام تروریستی در سطح بین‌المللی ازجمله اتهامات مطرح شده علیه ارباب سیار و شکوری است. به گفته هولدر، ارباب سیار از تاریخ ۲۹ سپتامبر ۲۰۱۱ در بازداشت دولت فدرال است، در حالی که شکوری - که آمریکا ادعا می‌کند در ایران است - همچنان آزاد است.

هولدر همچنین مدعی شده ارباب سیار در روزهای پس از دستگیری خود به مشارکت در نقشه مورد ادعا اعتراف کرده است و اطلاعاتی را نیز در مورد نقش عناصری از دولت ایران در این نقشه در اختیار قرار داده است. تحقیقات و بازداشت وی نیز با همکاری دولت مکزیک صورت گرفته است.

---

۱. متن دادخواست اریک هولدر دادستان کل ایالات متحده در وزارت خزانه‌داری آمریکا، قابل دسترس در:

وزارت خزانهداری آمریکا در ۱۱ اکتبر تحریم‌هایی را علیه ۵ فرد ایرانی، از جمله چهار افسر ارشد سپاه قدس در ارتباط با توطئه ادعایی و همچنین علیه فرد مسئول آن اعمال کرد.

افراد مورد تحریم وزارت خزانهداری عبارتند از:

- منصور ارباب سیار، شهروند آمریکایی ایرانی‌تبار دارای گذرنامه ایران و آمریکا،

- قاسم سلیمانی، فرمانده نیروی قدس سپاه پاسداران،

- حامد عبداللہی، یکی از مقام‌های ارشد سپاه قدس که ادعا می‌شود در هماهنگی جنبه‌هایی از توطئه نقش داشته و بر سایر مقامات سپاه قدس که در هماهنگی و برنامه‌ریزی این عملیات مسئولیت مستقیم داشتند نظارت داشته است،

- عبدالرضا شهبالی، از مقامات سپاه قدس که ادعا می‌شود هماهنگی این عملیات را به عهده داشت،

- علی غلام شکوری، یکی از مقامات سپاه قدس و معاون شهبالی، که ادعا می‌شود در چند نوبت مختلف برای گفتگو در مورد این طرح سوءقصد و حملات برنامه‌ریزی شده دیگر با ارباب سیار ملاقات کرده است.

در همین رابطه آمریکا پرونده ادعایی اتهام علیه ایران را در ۱۴ اکتبر به شورای امنیت سازمان ملل متحد ارائه و در آن ایران را به حمایت از توطئه‌ای متهم کرده که «صلح و امنیت بین‌المللی» را تهدید می‌کند. آمریکا همزمان تلاش‌های خود را برای تحریم بانک مرکزی ایران نیز ادامه می‌دهد.

مقام‌های آمریکایی تاکنون چندین بار مدعی شده‌اند که با مقامات ایرانی بر سر این موضوع در تماس مستقیم بوده‌اند؛ درحالی که نمایندگی ایران در سازمان ملل متحد با صدور بیانیه‌ای هرگونه ارتباط مستقیم با آمریکا را در مورد این موضوع رد کرده است.

در همین رابطه مقامات اروپایی، سازمان ملل متحد، عربستان و برخی کشورهای عربی موضع‌گیری‌هایی را علیه ایران نسبت به ادعای آمریکا در مورد ترور سفیر عربستان توسط ایران اتخاذ کرده‌اند. رهبران آمریکا و عربستان سعودی در یک تماس تلفنی بر واکنش قوی و واحد برای پاسخگو کردن طراحان این توطئه تأکید کردند.

سفارت عربستان در واشنگتن نیز، با انتشار اطلاعیه‌ای در مورد طرح ادعایی آمریکا از دولت این کشور برای «خنثی کردن تلاش برای انجام یک عمل جنایت‌کارانه» تشکر کرده و گفته است: «این طرح، حرکتی مذموم بوده و معیارهای بین‌المللی را خدشه‌دار کرده است» و مدعی است «این توطئه نافرجام به منزله نقض نفرت‌آور معیارها، ضوابط و معاهدات بین‌المللی است و با اصول انسانیت همخوانی ندارد». به گفته سعود الفیصل وزیر خارجه عربستان سعودی نیز، تهران باید پاسخگوی این حرکت باشد. همچنین نمایندگی دائم عربستان در سازمان ملل متحد با صدور بیانیه‌ای اعلام کرد که این کشور به‌طور رسمی از بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل متحد خواسته است که شورای امنیت را در جریان توطئه ادعایی آمریکا قرار دهد. بان‌کی‌مون، دبیرکل سازمان ملل متحد نیز بنا به درخواست عربستان درباره

بررسی دخالت ایران در طرح ترور «عادل الجبیر» سفیر این کشور در واشنگتن در تاریخ ۱۷ اکتبر ۲۰۱۱ اعلام کرد که پرونده ترور سفیر عربستان در آمریکا را به شورای امنیت ارسال کرده است.

رهبر معظم انقلاب، رئیس‌جمهور، رئیس مجلس شورای اسلامی و مقامات دیگر نیز در واکنش به این اتهام موضع‌گیری‌هایی داشتند. در این راستا رهبر معظم انقلاب با انتقاد از سیاست‌های آمریکا علیه ایران اظهار داشتند: «مقام‌های آمریکایی با نسبت دادن یک تهمت مُهمل و بی‌معنا به چند ایرانی تلاش کردند بهانه‌ای به دست آورند و جمهوری اسلامی ایران را به‌عنوان مدافع تروریسم مورد هجوم تبلیغاتی سیاسی قرار دهند، اما این توطئه نیز نگرفت و نخواهد گرفت». رهبری همچنین اخبار و گزارش‌های مربوط به توطئه نافرجام ترور سفیر عربستان سعودی در آمریکا را جنجال «رسانه‌های وابسته به شبکه صهیونیستی بین‌المللی» در مورد حمایت ایران از تروریسم خواند و گفت که این اقدامات بی‌فایده و بی‌ثمر می‌ماند و برخلاف تصورشان به انزوای بیشتر خود آنها منجر خواهد شد. «تکرار شیوه‌های ابلهانه و بی‌خاصیت سیاست‌گذاران درمانده و پریشان‌غریبی برای ایران‌هراسی، باز هم نتیجه نخواهد داشت و بار دیگر طعم تلخ شکست را خواهند چشید». «رژیم مستکبر آمریکا گرفتار مشکلات و باتلاق‌هایی شده که نتیجه سیاست‌ها و عملکرد غلط این رژیم است». همچنین گفتند: «آمریکا ایران را به ترور متهم کرد تا توجهات را از مشکلات اقتصادی خود و همچنین از جنبش اعتراضی تسخیر وال‌استریت منحرف کند». ایالات متحده آمریکا پیش‌تر در گزارش سالیانه خود از وضعیت تروریسم در

جهان در ۱۹ اوت ۲۰۱۱ (۲۸ مردادماه ۱۳۹۰)، ضمن آنکه ایران را «فعال‌ترین کشور در حمایت از تروریسم» دانسته اعلام کرد که نام جمهوری اسلامی را به همراه سه کشور سوریه، سودان و کوبا همچنان در فهرست سیاه خود نگاه می‌دارد.

وزارت امور خارجه آمریکا در این گزارش تأکید کرده است که ایران در سال ۲۰۱۰ به واسطه حمایت‌های مالی و مادی از گروه‌های شبه‌نظامی در خاورمیانه و آسیای مرکزی و همچنین سازماندهی این گروه‌ها «همچنان فعال‌ترین کشور حامی تروریسم» باقی می‌ماند.

در این گزارش، بر حمایت گسترده ایران از گروه‌های فلسطینی «حماس»، «جهاد اسلامی فلسطین» و «جبهه مردمی برای آزادی فلسطین» و همچنین حزب‌الله لبنان، طالبان افغانستان و افراطیون شیعه در عراق تأکید شده است.

وزارت خارجه آمریکا همچنین حمایت ایران از این گروه‌ها را مانعی بر سر راه رشد دمکراسی دانسته و تأکید کرده است که این گونه اقدامات جمهوری اسلامی بر تلاش‌های بین‌المللی برای ارتقای صلح تأثیر مستقیم می‌گذارد و در عین حال تهدیدی برای ثبات اقتصادی حوزه خلیج فارس به‌شمار می‌رود.

گزارش سالیانه وزارت خارجه آمریکا در مورد وضعیت تروریسم در جهان این بار با حدود سه ماه تأخیر منتشر شد. هر سال این گزارش باید ۳۰ آوریل منتشر شود و بر اساس قانون اساسی ایالات متحده، وزیر امور خارجه موظف است گزارش کاملی در مورد کشورها و گروه‌هایی که حامی تروریسم شناخته شده‌اند به کنگره آمریکا ارائه دهد.

در تحلیل این رویداد باید گفت که آمریکا و دیگر دولت‌های غربی، با سیاست‌ها و استانداردهای دوگانه در برابر نقض حقوق بشر در جهان، همواره ایران و برخی کشورهای مخالف با نظم هژمونیک را به عنوان کشورهای معرفی می‌کنند که در آنها حقوق بشر نقض می‌شود و حتی در چارچوب این نظام هژمونیک، سازمان‌های بین‌المللی را نیز با خود همراه کرده‌اند. اما نقض فاحش حقوق بشر در کشورهای خود و متحدانشان مانند رژیم صهیونیستی و حتی برخی کشورهای عربی را نادیده می‌گیرند. در واقع کشتار زنان و کودکان بی‌گناه در فلسطین اشغالی، برخورد خشونت‌آمیز پلیس انگلیس با کودکان زیر ۱۸ سال، برخورد با اعتراضات به نظام سرمایه‌داری، کشتار مردم بی‌گناه بحرین، نداشتن حقوق اولیه و اساسی بشر در عربستان و نداشتن حق رأی در این کشورها با وجود اینکه متن صریح قوانین حقوق بشری بین‌المللی است، نقض حقوق بشر محسوب نمی‌شود. این در حالی است که آمریکا و اروپا به بهانه‌های واهی دفاع از حقوق بشر و مبارزه با تروریسم در جهان و با اتخاذ سیاست‌های متناقض و معیارهای دوگانه در برخورد با موضوع حقوق بشر به دخالت در امور داخلی کشورها می‌پردازد.

۴-۱-۱. ادعای وزیر دفاع آمریکا مبنی بر وقوع انقلاب دیگری در ایران

لئون پانه‌تا، وزیر دفاع آمریکا در ۸ سپتامبر ۲۰۱۱ (۱۷ شهریورماه ۱۳۹۰) در مصاحبه با شبکه تلویزیونی پی‌بی‌اس مدعی شد: «به‌نظر می‌رسد در ایران انقلابی دیگر در راه است و تنها به زمان نیاز دارد». وی همچنین ادعا کرد: «ما به‌طور مستند در انتخابات قبلی ایران دیدیم که جنبشی در ایران دقیقاً همین مطالباتی را که ما در

کشورهای دیگر منطقه شاهد هستیم، مطرح کرد و من اعتقاد دارم که وقوع تغییر، اصلاحات و انقلاب در ایران قطعی است و تنها به زمان نیاز دارد. آمریکا باید در هر مرحله از تلاش تحول‌طلبان حمایت کند. اما باید مراقب باشد که این حمایت تأثیر منفی نداشته باشد و تلاش‌های آنها را تحت‌الشعاع قرار ندهد».

لئون پانه‌تا، همچنین مدعی شد «فکر می‌کنم جنبش اصلاحات در ایران به میزان زیادی در حال فراگیری از تحولات تونس، مصر، لیبی و سوریه است». وی همچنین در ۲۶ اکتبر ۲۰۱۱ (۴ آبان) در پایان سفر سه روزه‌اش به ژاپن و دیدار با نیروهای آمریکایی، درباره ادعای دخالت در امور داخلی عراق پس از خروج نیروهای آمریکایی از این کشور، گفته است که «ایران نباید پس از خروج نیروهای آمریکایی از عراق در امور این کشور دخالت کند».

۵-۱-۱. مصاحبه وزیر خارجه آمریکا با شبکه‌های فارسی بی.بی.سی و صدای آمریکا
هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه آمریکا روز چهارشنبه، ۲۶ اکتبر (۴ آبان‌ماه ۱۳۹۰) در گفتگو با شبکه‌های تلویزیونی بی.بی.سی و صدای آمریکا ضمن متهم کردن ایران به طراحی ترور سفیر عربستان در واشنگتن و تکرار ادعاهای بی پایه در موضوع هسته‌ای، وارد مسائل داخلی ایران شد.

وی اظهار داشت «دولت آمریکا به روشنی نشان داده است که برای مذاکره با ایران، چه از طریق کانال‌های رسمی و چه از طریق کانال‌های غیررسمی آمادگی دارد» و با اشاره به درپیش گرفتن رویکردهای متفاوت برای تماس با ایران از سوی آمریکا، درباره دلیل به نتیجه نرسیدن این تلاش‌ها مدعی شد: «من فکر می‌کنم جنگ

قدرتی در درون حاکمیت ایران وجود دارد و تا زمانی که این نزاع‌ها حل نشود آنها خودشان هم نمی‌توانند به نتیجه برسند که واقعاً به دنبال چه هستند».

هیلاری کلینتون همچنین گفت: «واشنگتن درصدد است تا سفارتخانه‌ای مجازی در اینترنت باز کند تا از این طریق شهروندان ایرانی بتواند درخواست‌های خود برای رواید را مطرح کنند و این وبسایت تا پایان سال راه‌اندازی خواهد شد». وی همچنین در خصوص طرح ادعایی توطئه ترور سفیر عربستان، گفت: «ایران قوانین بین‌المللی را زیر پا گذاشته است و باید با سازمان ملل در مورد حادثه تروریستی اخیر همکاری کند». وی افزود «روند کاری نیروی قدس سپاه در گذشته طوری بوده که می‌تواند اینچنین اقداماتی انجام دهد».

وی ضمن ابراز تأسف از اشتباهات گذشته دستگاه دیپلماسی آمریکا در قبال ایران، مجدداً اتهامات خصمانه آمریکا علیه ایران را تکرار کرد و هدف اصلی از این گفتگوها را برقرار کردن ارتباط با مردم و به‌ویژه با جوانان دانسته و افزود: «ما با شما سر جنگ نداریم».

در این گفتگو موضوعات و سئوالاتی مطرح شد که در زیر آمده است:

سؤال ۱. تحریم‌های گسترده علیه ایران موجب حوادث هوایی و گرانی شدید و بیکاری شده است. با توجه به ادعای آمریکا مبنی بر دوستی با مردم ایران، چطور این همه فشاری را که بر مردم ایران وارد شده است توجیه می‌کنید؟

هیلاری کلینتون: «ما قویاً از مردم ایران حمایت می‌کنیم و با آنها دوست هستیم اما شاهد اقدامات نگران‌کننده‌ای از طرف حکومت ایران بودیم مثل برنامه‌های مخفی

برای تولید سلاح هسته‌ای و طرح ترور سفیر عربستان و دروغ گفتن به سازمان‌های بین‌المللی. موضع ایران در قبال کشورهای همسایه‌اش تهاجمی است. ما نمی‌خواهیم که با ایران درگیر شویم. ما در یک حرکت موازی، از طرفی اگر ایران آماده باشد مذاکره می‌کنیم و از طرفی نیز با کمک جامعه بین‌المللی تحریم‌ها را زیاد می‌کنیم. من درک می‌کنم که بعضی از تحریم‌ها شاید(!) برای مردم بی‌گناه و عادی در امور روزمره‌شان مشکل ایجاد بکند. اگر می‌خواهید با ایران مقابله رودررو و جنگ نداشته باشیم، تنها ابزارمان تحریم است. تمام هدف ما این است که رفتار حکومت ایران را عوض کنیم!»

سؤال ۲. دلیل حمایت نکردن آمریکا از جنبش سبز و دلیل برخورد دوگانه آمریکا با ایران چیست؟

هیلا ری کلینتون: «در سال ۱۳۸۸ صداهایی که ما از جنبش سبز و عوامل آنها در خارج از ایران شنیدیم این بود که آمریکا نباید به گونه‌ای عمل کند که نشان دهد اتفاقات رخ داده در ایران توسط آمریکا هدایت می‌شود. واقعیت این است که حرکت مردم یک حرکت خودجوش بوده است(!)»

برای ما خیلی دشوار بود. ما دوست داریم تا می‌توانیم به سمت تحولات ایران حرکت کنیم، ولی به ما هشدار می‌دادند که امکان دارد باعث شویم که آن حرکت از اعتبار بیافتد، جان انسان‌ها به خطر بیافتد و آرمان‌های جنبش سبز نقض شود. فکر می‌کنم اگر دوباره این اتفاق بیافتد جنبش سبز بسیار هوشمندتر خواهد بود.»

وی در ادامه افزود: «در سال ۱۳۸۸ مطالبات مردم خیلی مشروع بود ما هم خیلی

به آنها کمک کردیم مثلاً به «توییتز» گفتیم که فعالیتش را تعطیل نکند، ولی باز خواستیم طوری رفتار کنیم که این جور برداشت نشود که ما جنبش را هدایت می‌کنیم!»!

سؤال ۳. در مورد روابط و گفتگوهای مخفیانه دولت آمریکا با ایران توضیح

دهید؟

هیلاری کلینتون: «در ایران یک قدرت نظامی حکومت می‌کند و ایران شبیه یک دیکتاتوری نظامی شده است(!) ما تمایل خود را برای مذاکره با رهبران ایران ابراز کرده‌ایم، اما حتی در محافل عمومی، نمایندگان حکومت نمی‌خواهند با آمریکایی‌ها دیده شوند و نمی‌خواهند اعتراف کنند که با آمریکایی‌ها ملاقات داشته‌اند. ما پیشنهاد داده‌ایم که از کانال‌های آشکار و پنهان ارتباط برقرار کنیم. در ایران یک جنگ قدرت وجود دارد و این باعث شده است که یک انفعالی در این قضایا صورت گیرد. این فرصتی برای مردم داخل ایران است که بتوانند بر منازعات داخلی تأثیرگذار باشند.

سؤال ۴. در مورد اتهامات اخیرتان به ایران در طرح ترور سفیر عربستان، هیچ

مدرکی ارائه نکردید. همچنین سؤالات و ابهامات بسیاری در این اتهام نهفته است. خیلی‌ها می‌گویند که این اقدام زمینه‌ساز شروع یک جنگ دیگر در منطقه است.

هیلاری کلینتون: «مدارک بسیاری وجود دارد. ما اعترافاتی از آن ایرانی -

آمریکایی دستگیر شده داریم. ما اطلاعات موثقی داریم که متهمان با کارتل‌های مکزیکي مواد مخدر در ارتباط بوده‌اند. مکالمات تلفنی، پول‌هایی که از بانک‌های مختلف به آمریکا فرستاده شده است که مبدأش از ایران بوده است. ما شواهد

بسیاری داریم. هدف ایران دهن‌کجی به آمریکا بوده است. می‌خواستند بگویند ما توانسته‌ایم از مرز شما بگذریم و غافلگیرتان کنیم. ایرانی‌ها می‌خواستند بگویند کسی را که شما قرار بوده از وی محافظت کنید ما هدف قرار داده‌ایم.

سؤال ۵. رفتارهای دوگانه آمریکا در قبال کودتا علیه دولت مصدق، حمله به هواپیمای ایرانی، عدم حمایت از انقلاب بحرین و حمایت از لیبی، حمایت از رژیم‌های آپارتاید مثل اسرائیل، حضور نظامی در اکثر نقاط جهان، واکنش منفعلانه در قبال حضور نظامی ایران در آب‌های بین‌المللی و جنگ در افغانستان و عراق را چگونه توجیه می‌کنید؟

هیلاری کلینتون: «ما انتظار نداریم که همه مردم دنیا با هر کاری که ما انجام می‌دهیم موافق باشند. ما تاریخ ۲۳۵ ساله‌ای داریم و اتفاقات بسیاری را رقم زده‌ایم. مقامات بلندپایه آمریکا در مورد کودتا علیه دولت مصدق بارها گفته‌اند که متأسفانه ما کاری کردیم که در روند دموکراسی در ایران اخلاص ایجاد شد و همیشه در قبال حمله به هواپیمای مسافربری اظهار تأسف کرده‌ایم. متأسفانه من دیده‌ام که تمام کشورها در برخی موارد سیاست دوگانه اتخاذ می‌کنند و خیلی سخت است که به‌طور کامل شفاف باشیم، اما شما به من یک کشور نشان دهید که شفاف‌تر از آمریکا بوده است(۱)».

کلینتون در پایان، اتهامات ناروایی را به ایران نسبت داد و گفت: «وقتی کشوری که احترام به آزادی نمی‌گذارد از ما انتقاد می‌کند، به ما توهین می‌شود».^۱

---

1. Interview With Bahman Kalbasi of BBC Persia, October 26, 2011, <http://www.state.gov/secretary/rm/2011/10/176237.htm>

۱-۲. گزارش‌های حقوق بشری سازمان ملل در مورد ایران

۱-۲-۱. گزارش سالانه بان‌کی‌مون از وضعیت حقوق بشر در ایران

بان‌کی‌مون دبیرکل سازمان ملل متحد در گزارش سالانه خود درباره وضعیت حقوق بشر در ایران که در ۱۳ اکتبر ۲۰۱۱ (۲۱ مهرماه ۱۳۹۰) ارائه شد، مدعی است که نقض حقوق بشر در ایران از زمان گزارش قبلی دبیرکل ادامه یافته است و در این گزارش با ادعای افزایش اعدام‌ها، موارد قطع عضو، بازداشت، محاکمه، شکنجه و سرکوب فعالان حقوق بشر، وکلا، روزنامه‌نگاران و فعالان مخالف در ایران، نسبت به آنها ابراز نگرانی کرده است.

گزارش همچنین مدعی است مجازات اعدام از جمله در ملاءعام از ابتدای سال ۲۰۱۱ تاکنون افزایش قابل توجهی داشته است و می‌گوید که اعدام زندانیان سیاسی و مجرمان زیر ۱۸ سال گزارش شده است.

این گزارش همچنین به بعضی تحولات مثبت در ایران از جمله امضای پروتکل داوطلبانه کنوانسیون حقوق کودکان در زمینه مشارکت کودکان در مناقشه‌های مسلحانه در سپتامبر ۲۰۱۰ اشاره می‌کند.

در بخشی از این گزارش درباره مجازات اعدام مدعی شده است: «به گفته عفو بین‌الملل، علاوه بر ۲۵۲ مورد اعدامی که رسماً در سال ۲۰۱۰ اعلام انجام شده، گزارش‌هایی هست که ادعا می‌کند ۳۰۰ اعدام مخفی دیگر عمدتاً در زندان وکیل‌آباد مشهد انجام شده است،

در این گزارش آمده است که کمیسر عالی حقوق بشر سازمان ملل در ماه فوریه

ضمن ابراز نگرانی از شمار افزایش شدید آمار اعدام در ایران، از آن خواسته است حذف مجازات اعدام از نظام جزایی را بررسی کند.

در بخش‌های مختلف به موضوعاتی شامل اعدام‌ها، زنان، اقلیت‌های مذهبی به خصوص بهائیان، روزنامه‌نگاران، بازداشت برخی افراد مانند وکلا و سینماگران و تعلیق شماری از احزاب مخالف و منع سفرهای خارجی بعضی از رهبران آنها و همچنین نیاز به گرفتن مجوز برای کلیه تجمعات عمومی اشاره و ابراز نگرانی کرده است.

در این گزارش همچنین به میزان همکاری جمهوری اسلامی ایران با بازرسان و مأموران سازمان ملل اشاره شده است.

دبیرکل سازمان ملل در پایان این گزارش ۱۹ صفحه‌ای مقام‌های ایران را ترغیب می‌کند قوانین ملی به خصوص قوانین جزایی و قوانین قضایی در مورد افراد زیر ۱۸ سال را اصلاح کند تا از همخوانی آنها با استانداردهای حقوق بشر بین‌المللی اطمینان حاصل شود. او همچنین خواستار پایان برخی از انواع اعدام‌ها و سایر مجازات‌ها که براساس قوانین بین‌المللی ممنوع است می‌شود. بان‌کی‌مون همچنین از ایران خواسته است که کنوانسیون حذف کلیه اشکال تبعیض علیه زنان و کنوانسیون منع شکنجه را امضا کند و خواستار تقویت همکاری با شورای حقوق بشر در این زمینه می‌شود.

۲-۲-۱. گزارش احمد شهید از وضع حقوق بشر ایران

احمد شهید گزارشگر ویژه حقوق بشر در ایران، ۱۵ اکتبر ۲۰۱۱ (۲۳ مهرماه ۱۳۹۰) نخستین ارزیابی خود از وضع حقوق بشر در ایران را منتشر کرد. او نوشته است که به سبب کمبود وقت، این گزارش کوتاه‌تر از گزارش‌های بعدی‌اش خواهد بود. این

گزارش به غیر از مقدمه، شیوه تحقیق و نتیجه، دارای بخش «وضعیت حقوق بشر» است که به ۶ فصل تقسیم می‌شود:

- نحوه رفتار با فعالان جامعه مدنی (به وضعیت فعالان سیاسی، روزنامه‌نگاران، فعالان دانشجویی، هنرمندان، وکلا و فعالان محیط زیست می‌پردازد).

- آزادی اجتماعات،

- حقوق زنان،

- اقلیت‌های قومی و مذهبی،

- مجازات اعدام،

- حبس به خاطر ارتباط با نهادهای خارجی.

وی می‌گوید که دو بار در طول تابستان درخواست دیدار با مقام‌های ایرانی در ژنو را داده است که این تقاضا برآورده نشده است.

احمد شهید در این گزارش به شرایط میرحسین موسوی و مهدی کروبی و همسرانشان اشاره می‌کند. وی در بخش بعدی به وضعیت روزنامه‌نگاران زندانی پرداخته و از تعدادی از آنان نام برده و ابراز نگرانی کرده است.

در بخش فعالان دانشجویی که در زندان به سر می‌برند، از عبدالله مؤمنی، رامین پرچمی، علی ملیحی و آرش صادقی به‌عنوان نمونه نام برده و از وضعیت آنان در زندان ابراز نگرانی می‌کند. از جمله، در این گزارش ادعا شده گردن عبدالله مؤمنی به وسیله طناب توسط بازجوی او فشرده شده و تا مرز مرگ پیش‌رفته و از آن به‌عنوان نمونه‌ای از شکنجه زندانیان اشاره می‌کند.

احمد شهید در بخش وکلا، با استناد به گزارش شیرین عبادی؛ مدعی است ۴۲ وکیل دادگستری در ایران با آزار و اذیت، بازداشت، زندان و محدودیت در انجام وظایف وکالت مواجه شده‌اند. در صدر این فهرست، نام نسرین ستوده و حکم ۱۱ سال زندان و ۲۰ سال محرومیت از وکالت در دادگاه بدوی قرار دارد.

این گزارش در بخش حامیان محیط زیست، به بازداشت ۶۰ نفر در پی اعتراضات مردم به خشک شدن دریاچه ارومیه اشاره و از سرکوب حق اعتراض و آزادی بیان ابراز نگرانی می‌کند.

او در بخش آزادی‌های مذهبی به محدودیت‌های جاری برای رهبران مذهبی که با سیاست‌های حکومت مخالفت کرده‌اند از جمله آیت‌الله یوسف صانعی و احمد قابل انتقاد کرده است. همچنین به عدم صدور مجوز ساخت مسجد برای اهل تسنن در تهران استناد شده است.

احمد شهید در پایان این گزارش ابراز امیدواری کرده است که حکومت ایران راه را برای گفتگوی سازنده باز کند و از مقام‌های جمهوری اسلامی خواسته است اجازه دهند او به ایران سفر کند.

وی روز چهارشنبه ۱۹ اکتبر، طی یک سخنرانی در کمیته سوم شصت‌وششمین اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل متحد در نیویورک رسماً گزارش خود را به اعضای این کمیته ارائه کرد. وی اعلام کرد با درخواست‌های مکرر سرانجام این هفته با سفیر جمهوری اسلامی در سازمان ملل متحد در نیویورک ملاقات کرده است.

گزارشگر ویژه گفت همکاری مقامات جمهوری اسلامی با وی نه تنها به افزایش

اعتماد جامعه بین‌المللی منجر خواهد شد، بلکه مأموریت وی را نیز از سیاسی شدن یعنی همان چیزی که مقامات دولت به‌طور مکرر به آن اشاره می‌کنند دور نگه خواهد داشت و عدم همکاری مقامات جمهوری اسلامی نگرانی‌ها را بیشتر ساخته و زمینه ایجاد یک گفتمان سازنده برای بهبود وضعیت حقوق بشر را در ایران را از بین خواهد برد.

پس از پایان سخنرانی احمد شهید، نمایندگان دولت‌های مالدیو، آلمان، اتحادیه اروپا، کانادا، آمریکا، نروژ، انگلستان، نیوزلند و سوئیس به‌طور جداگانه ضمن ابراز پشتیبانی از مأموریت گزارشگر ویژه و انتقاد از وضعیت نقض حقوق بشر در ایران به طرح سؤالاتی که کم و بیش مسائل عنوان شده در گزارش ۲۰ صفحه آقای شهید پرداختند.

آنچه که قابل توجه بود سکوت کشورهای اسلامی، کشور همجوار ایران و حتی نمایندگان دولت‌های کوبا، چین، روسیه و ونزوئلا است که در گذشته به دفاع از عملکرد مقامات جمهوری اسلامی می‌پرداختند.

نمایندگان بلندپایه وزارت خارجه دولت جمهوری اسلامی که همه‌ساله از تهران به نیویورک اعزام می‌شوند و نماینده دولت در سازمان ملل متحد نیز در جلسه غایب بودند و آقای اسحاق آل حبیب معاون سفیر به اظهارات گزارشگر پاسخ داد. نماینده جمهوری اسلامی گفت انتصاب گزارشگر یک تصمیم یک‌طرفه از جانب آمریکا و دولت‌های غربی بوده و او آمریکا را دشمن اصلی ایران دانست.

قابل توجه است که بسیاری از منابع اطلاعاتی گزارشگر ویژه برای ارائه گزارش

اخبار و گزارش‌هایی است که مدعیان حقوق بشری به وی ارائه کرده‌اند. در این مورد می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- نامه «گروه تحقیق سازمان ملل در باره ناپدید شدن‌های اجباری» فدراسیون بین‌المللی جوامع حقوق بشر در ۲۱ شهریورماه ۱۳۹۰ (۱۲ سپتامبر) درباره محل نگهداری موسوی و کروی و همسران آنها.

- بیانیه سازمان دیده‌بان حقوق بشر در ۲۱ شهریورماه ۱۳۹۰ با عنوان «صدها تن در منطقه آذربایجان بازداشت شدند» که در آن مدعی شده است که مقامات ایران باید اجازه برگزاری اعتراضات مسالمت‌آمیز علیه سیاست دولت این کشور در تشدید روند خشک شدن دریاچه ارومیه در استان آذربایجان غربی را بدهند.

- نامه شیرین عبادی به گزارشگر ویژه حقوق بشر برای ایران در ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۱ (۲۴ شهریورماه ۱۳۹۰) مبنی بر اینکه تمامی افراد کانون مدافعان حقوق بشر در ایران یا زندانی شده و یا مجبور به ترک این کشور شده‌اند. وی در این نامه به نحوه بازداشت عبدالفتاح سلطانی، وکیل دادگستری و عضو کانون مدافعان حقوق بشر در ایران، اعتراض کرده است.

- گزارش آماری نقض حقوق بشر در ایران (شهریورماه ۱۳۹۰) که توسط نهاد آمار، نشر و آثار مجموعه فعالان حقوق بشر در ایران منتشر شده است.

- بیانیه ۳۱ شهریورماه ۱۳۹۰ عفو بین‌الملل مبنی بر محکومیت اعدام قاتل روح‌الله داداشی و ادعای صغیر بودن وی و محکوم کردن ایران به نادیده گرفتن کامل کنوانسیون بین‌المللی حقوق کودکان.

- ادعاهای دو آمریکایی آزاد شده علیه ایران در ۲۶ سپتامبر ۲۰۱۱ مبنی بر شنیدن فریادهای زندانیانی که مورد «ضرب و شتم» قرار می‌گرفتند و همچنین دیدن زندانیانی که «تنها برای شرکت در یک تظاهرات یا نوشتن یک مطلب در وبلاگ شخصی‌شان و یا صرفاً به علت آنکه طرفدار دمکراسی بوده‌اند یا عقاید مذهبی متفاوتی داشته‌اند، زندانی شده‌اند».

- استفاده از اخبار مرتبط با بهائیان در رسانه‌های ضدانقلاب و محکوم کردن ایران به نقض حقوق بهائیان براساس گفته‌های آنان، برای مثال در ۶ مردادماه ۱۳۹۰ خبر اتهام تعدادی از بهائیان ایران به اقدام علیه امنیت ملی و زندانی شدن آنها با جزئیات کامل نام و فعالیت هر کدام از آنها و اتهاماتی که به هر کدام وارد شده است، که مورد استفاده گزارشگر ویژه قرار گرفته است.

۱-۳. تحریم‌های حقوق بشری

۱-۳-۱. تحریم ۵ نفر با ادعای دخالت در توطئه ترور سفیر عربستان در آمریکا توسط اتحادیه اروپا

اتحادیه اروپا هم‌راستا با سیاست‌های آمریکا در ۲۱ اکتبر ۲۰۱۱ (۲۹ مهرماه ۱۳۹۰) در بیانیه‌ای پنج نفر را در ارتباط با ادعای طرح ترور سفیر عربستان در واشنگتن تحریم کرد. اتحادیه اروپا در بیانیه خود، بدون ذکر نام و ملیت افراد تحت تحریم قرار گرفته، تنها توضیح داده است که دارایی‌های این افراد در کشورهای عضو اتحادیه اروپا مسدود خواهد شد و این ۵ تن هیچ‌گونه دسترسی به این اموال نخواهند داشت.

گفته می‌شود این ۵ نفر همان افراد مورد تحریم توسط وزارت خزانه‌داری آمریکا هستند که توسط انگلیس و کانادا نیز تحریم شده‌اند.

۳-۲-۱. تحریم ۲۹ مقام دیگر ایرانی با ادعای نقض حقوق بشر توسط اتحادیه اروپا
وزیران امور خارجه اتحادیه اروپا در نشست ۱۰ اکتبر ۲۰۱۱ (۱۸ مهرماه ۱۳۹۰) در لوگزامبورگ، نام ۲۹ مقام دیگر ایرانی را با بهانه نقض حقوق بشر در زمینه اقدامها در فهرست محدودیت‌های صدور ویزا برای سفر به کشورهای عضو اتحادیه اروپا و مسدود کردن اموال و دارایی‌های آنها درون این اتحادیه قرار دادند و خواستار اقدام‌های شدیدتری در آینده علیه ایران شدند. پیش از این، اتحادیه اروپا در ماه مارس ۲۰۱۱ نیز ۳۲ مقام ایرانی را مورد تحریم قرار داده بود.^۱

ویلیام هیگ، وزیر خارجه انگلیس، نیز با اشاره به تحریم‌های جدید اتحادیه اروپا، مدعی شد هدف از اقدام‌های جدید «افزایش فشار بر ایران برای بهبود سابقه حقوق بشری» است.

اما ایران این تحریم‌ها را سمبلیک می‌داند و معتقد است اعمال تحریم‌های سمبلیک و یکجانبه نه ارزش دیپلماتیک دارد و نه ارزش مذاکراتی و حتی خاصیت تبلیغاتی خود را هم از دست داده است.

---

1. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_Data/docs/pressdata/EN/foraff/121506.pdf

۴-۱. گروهک منافقین

۴-۱-۱. تجمع هواداران منافقین در مقابل وزارت امور خارجه آمریکا

صدها تن از هواداران منافقین در ۲۶ اوت ۲۰۱۱ (۴ شهریورماه ۱۳۹۰) در برابر وزارت امور خارجه آمریکا در واشنگتن تجمع کرده و از هیلاری کلینتون، وزیر امور خارجه این کشور خواستند نام این سازمان از فهرست سازمان‌های خارجی تروریستی ایالات متحده، حذف شود.

شرکت‌کنندگان با نیم‌تنه‌های زرد رنگ و با در دست داشتن عکس‌های رهبران این گروه، مریم و مسعود رجوی، شعار می‌دادند: «ما خواهان عدالتیم»، «مجاهدین خلق را از فهرست حذف کنید» و «ایران رجوی، رجوی ایران».

وزارت امور خارجه آمریکا هم‌اکنون مشغول بررسی پرونده منافقین است که در سال ۱۹۹۹ در فهرست سازمان‌های تروریستی جای گرفته بود.

در این تجمع برخی از نمایندگان پیشین کنگره ایالات متحده از جمله پاتریک کندی (عضو جمهوریخواه رود آیلند) سخن گفتند. پاتریک کندی به فارسی گفت: من ایرانی و اشرفی هستم. اشاره او به اردوگاه اشرف در عراق بود. او همچنین به نوری‌المالکی نخست‌وزیر عراق هشداد داد که وی را از طریق دادگاه جنایات جنگی به اتهام حمله به اردوگاه اشرف مورد پیگیری قرار خواهد داد.

رسانه‌های غربی گزارش داده‌اند که مقام‌های پیشین ایالات متحده برای سخنرانی در این تجمعات و تلاش برای درآوردن نام این سازمان از لیست دولت آمریکا از سازمان مجاهدین پول گرفته‌اند. این سازمان حتی به برخی از تظاهرکنندگان مبالغی را برای شرکت در این تظاهرات پرداخت کرده بود.

۲-۴-۱. تعیین مشاور ویژه اشتون در امور پادگان اشرف

اتحادیه اروپا ۲۷ سپتامبر ۲۰۱۱ (۵ مهرماه ۱۳۹۰) یک دیپلمات ارشد بلژیکی را به‌عنوان مشاور مسئول سیاست خارجی این اتحادیه برای فعالیت با سازمان ملل متحد، عراق و سایر نهادها برای بررسی وضعیت بیش از ۳ هزار عضو گروهک تروریستی منافقین منصوب کرد. ژان دو رویت سفیر سابق بلژیک در اتحادیه اروپا به‌عنوان مشاور کاترین اشتون مسئول سیاست خارجی این اتحادیه در امور اردوگاه اشرف فعالیت می‌کند که در این راستا با کشورهای اتحادیه اروپا و سازمان‌هایی نظیر سازمان ملل متحد ارتباط خواهد داشت. اتحادیه اروپا قصد دارد در قبال این گروه رویکرد دیپلماتیک اتخاذ کند. گروهی که سال ۲۰۰۹ نام آن را از فهرست گروه‌های تروریستی حذف کرده است.

۲. تحولات حقوق بشری در جهان

۲-۱. جنبش وال استریت نیویورک و شروع جنبش‌های ضدسرمایه‌داری در جهان
«وال استریت را اشغال کنید»^۱ عنوانی است به اعتراضات و گردهمایی‌های خیابانی که از تاریخ ۱۷ سپتامبر ۲۰۱۱ در وال استریت نیویورک آغاز شده است. برخی از جوانان آمریکایی در خیابان وال استریت مقر بورس نیویورک در اعتراض به اوضاع وخیم اقتصادی آمریکا و سیاست کنونی این کشور دست به تظاهرات گسترده زدند. در این تجمع که آرام و بدون هیچ‌گونه ابراز خشونت از سوی معترضان بود،

1. Occupy Wall Street

تظاهرکنندگان از مردم آمریکا خواستند برای اعتراض به سیاست‌های دولت آمریکا، به آنها بپیوندند.^۱ این جنبش با الهام از خیزش‌های مردمی بهار عربی به‌ویژه تجمعات میدان تحریر و انقلاب ۲۰۱۱ در مصر برانگیخته شده و عمدتاً خواستار رفع نابرابری‌های اقتصادی، مبارزه با فرهنگ اقتصاد سرمایه‌داری و از بین بردن دسترسی و نفوذ دلالان شرکتی و غول‌های پولی در دولت آمریکاست. آنها به آمار بالای بیکاری، طرح دولت برای نجات مالی شرکت‌های بزرگ در سال ۲۰۰۸ توسط دولت و تصاحب خانه‌ها توسط بانک‌ها پس از ناتوانی دارنده وام در پرداخت اقساط هستند. آنها می‌گویند «ما از تمامی نژادها و از هر جنسیتی و عقیده‌ای هستیم. ما اکثریت هستیم. ما ۹۹ درصد (جمعیت) هستیم و بیش از این سکوت نخواهیم کرد».^۲

معارضان معتقدند که بانکدارها و بانفوذان اقتصاد جهان که اکثراً در وال‌استریت ردپایی از آنها یافت می‌شود، به طرز «ناعادلانه‌ای» می‌خواهند که تمام دردهای این کسادی را بر دوش ۹۹ درصد مردم عادی بگذارند و عوامل قدرتمندی مانند کمپانی‌های بزرگ و پول‌های کلان جناح محافظه‌کار حزب جمهوریخواه، مسیر جامعه را تعیین می‌کنند.

– نقض حقوق بشر در برخورد با جنبش وال‌استریت

در هفته‌های گذشته پلیس آمریکا برخورد خشونت‌آمیزی با معترضین به سیاست‌های

1. Laura Marcinek , Protesters Converge on Lower Manhattan, Plan 'Occupation' , 18 September, 2011, <http://www.bloomberg.com/news/2011-09-16/wall-street-protesters-vow-to-occupy-lower-manhattan-for-months.html>

2. Verena Dobnik, Wall Street protesters: We're in for the long haul, <http://www.businessweek.com/ap/financialnews/D9Q4CNR81.htm>

اقتصادی آمریکا داشته و در مواردی موازین حقوق بشر را نادیده گرفته است. همین مسئله خود به محور دیگری از انتقادات معترضین تبدیل شده به نحوی که آنها از طریق مصاحبه‌ها یا یادداشت‌های خود در اینترنت از نوع برخورد پلیس آمریکا با تجمع مسالمت‌آمیز آنها انتقاد می‌کنند. از این رو حوادث مربوط به تجمعات اخیر در آمریکا نمونه دیگری از نقض حقوق بشر توسط دولت این کشور به حساب می‌آید. به‌طور کلی از مهمترین مصادیق و موارد نقض حقوق بشر توسط آمریکا در جریان اعتراضات موسوم به جنبش وال استریت را می‌توان به سرکوب وحشیانه معترضین توسط پلیس این کشور و ضرب و شتم آنان به هنگام مقاومت معترضان، حمله پلیس به خبرنگاران به‌هنگام تهیه عکس و فیلم در تظاهرات، حتی مجروح شدن چند خبرنگار محلی شبکه فاکس‌نیوز در این تظاهرات (در برخورد پلیس آمریکا با معترضین، بسیاری از تظاهرکنندگان دستگیر شده و بر سر آنها کیسه‌های پلاستیکی کشیده شد و با خشونت به سمت پیاده‌رو کشیده شدند)، بازداشت گسترده معترضان با وجود آرام و بدون خشونت برگزار شدن تظاهرات معترضین و به بهانه مزاحمت در حرکت عبور و مرور و مقاومت در برابر پلیس به‌طوری که دو هفته پس از آغاز اعتراض‌های صلح‌آمیز در نیویورک علیه سیاست‌های اقتصادی دولت آمریکا، پلیس نیویورک بیش از ۷۰۰ تن را دستگیر کرد.^۱ پیش‌تر در ۲۵ سپتامبر نیز پلیس نیویورک ۸۰ نفر از معترضان را بازداشت کرده بود. دستگیری‌های گسترده دیگری در شهرهای مختلف روی داده است و همچنان ادامه دارد. به گزارش بی.بی.سی فارسی نیز پلیس

۱. بی.بی.سی فارسی، ۲ اکتبر ۲۰۱۱ (۱۰ مهرماه ۱۳۹۰). پلیس نیویورک ۷۰۰ معترض جنبش «اشغال وال استریت» را بازداشت کرد.

نیویورک حدود ۷۰ نفر، را از کسانی که در اعتراض به سیستم سرمایه‌داری، در ۱۶ اکتبر ۲۰۱۱ به خیابان‌های این شهر آمده بودند، دستگیر کرد. استفاده از گاز اشک‌آور و اسپری فلفل بر ضد معترضین نیز از جمله موارد نقض حقوق بشر توسط پلیس است. از موارد دیگر نقض حقوق بشر در جریان جنبش ضد سرمایه‌داری اعمال سانسور رسانه‌ای گسترده است. به طور کلی رسانه‌های آمریکایی تلاش دارند تا با سانسور وقایع مربوط به جنبش موسوم به وال‌استریت را اشغال کنید از گسترش این جنبش جلوگیری کنند. در همین ارتباط وبسایت ماتین اکسپرس با اشاره به سانسور خبری جنبش وال‌استریت می‌نویسد این جنبشی است که در حال گسترش در سراسر آمریکا است، اما بسیاری از مردم این کشور از آن بی‌خبرند. به‌ویژه در مورد نحوه برخورد پلیس آمریکا با معترضان و نیز مطالبات تظاهرکنندگان سانسور گسترده‌ای اعمال می‌شود به نحوی که معترضان مجبورند تا اطلاعات مربوط به این موضوعات را از طریق اینترنت و شبکه‌های اجتماعی به اطلاع افکار عمومی داخل و خارج آمریکا برسانند. همچنین یکی از دلایل این جنبش، اعتراض به اعدام یک سیاه‌پوست توسط دستگاه قضایی این کشور است. بررسی گفته‌های معترضین نشان می‌دهد که دلایل این اعتراضات، علاوه بر اعتراض به «طرح نجات بانک‌ها» و «بحران وام مسکن»، «اعدام تروی دیویس»^۱ سیاه‌پوست آمریکایی است که در ۲۱ سپتامبر ۲۰۱۱، توسط دستگاه قضایی آمریکا اعدام شده است.

لازم به ذکر است که در جریان این جنبش در شهرهای دیگر آمریکا هم

1. Troy Anthony Davis

Obama Won't Act In Troy Davis Execution Case, The Wall Street Journal, 22 September, 2011, <http://online.wsj.com/article/BT-CO-20110921-715280.html>

معترضانی به خیابان آمدند. در لس‌آنجلس معترضانی که برای اعتراض به جلوی ساختمان شهرداری رفته بودند حدود ۵ هزار نفر تخمین زده شده بودند و در پیتسبورگ معترضان ۲ هزار نفر تخمین زده شده‌اند. در اسپانیا جمعیت از همه بیشتر توصیف شده است؛ ده‌ها هزار نفر در مادرید به مرکز شهر رفته بودند. در لیسبون پایتخت پرتغال حدود ۲۰ هزار نفر در خیابان بودند. در آتن، پایتخت یونان معترضان را ۲ هزار نفر تخمین زدند و در لندن کمتر از بقیه این شهرها، تعداد معترضان هزار نفر تخمین زده شده‌اند. که اکثر این اعتراض‌ها آرام توصیف شده بودند.

۲-۲. اذعان دولت بحرین به نقض حقوق بشر در این کشور

دولت بحرین در ۱۴ اکتبر ۲۰۱۱ (۲۲ مهرماه ۱۳۹۰) اذعان داشته است که مأموران امنیتی این کشور حقوق بشر را نقض کرده‌اند، اما می‌گوید که موارد نقض حقوق بشر به‌طور منظم صورت نگرفته و تظاهرکنندگان ضددولتی هم در این مورد بی‌گناه نیستند.

هیئتی که از سوی پادشاه بحرین مأمور تحقیق در این مورد است می‌گوید که بیش از ۸۰۰۰ شکوائیه، از جمله گزارش‌هایی در مورد شکنجه و تجاوز دریافت کرده است و آخر ماه جاری نتیجه تحقیقات خود را منتشر خواهد کرد. کمیسیون مستقل تحقیقاتی بحرین قرار است که سی‌ام ماه اکتبر نتیجه تحقیقات خود را اعلام کند.

فاطمه بلوچی، وزیر بهداشت بحرین گفت که «دولت بحرین نقض حقوق بشر در تظاهرات اعتراض‌آمیز مردم این کشور را پذیرفته است، اما می‌گوید که موارد آن سیستماتیک نبوده است». وی افزود: «نقض حقوق بشر روی داده که اشتباه بوده است

و دولت به تمام این موارد رسیدگی خواهد کرد، اما این اشتباهات فقط از سوی دولت روی نداده است، بلکه تظاهرکنندگان هم مرتکب اشتباه شده‌اند. در هر حال همه این مسائل مورد رسیدگی قرار گرفته‌اند».

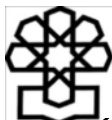
این کمیته که از سوی پادشاه بحرین مأموریت یافته و در رأس آن چند حقوق‌دان معتبر قرار دارند، به ۸ هزار شکایت رسیدگی کرده و حدود ۵ هزار مصاحبه انجام داده است.

این کمیته می‌گوید که کاملاً مستقل است و دولت بحرین در تحقیقاتش دخالتی ندارد.

اما اکثریت شیعه بحرین که خواهان تقسیم عادلانه ثروت، زمین و قدرت هستند، می‌گویند از آن بیم دارند که این کمیته دولت را مقصر اعلام نکند و تبعیض در مورد جامعه شیعیان این کشور کماکان ادامه یابد.

منابع و مأخذ

به صورت پاورقی در متن گزارش درج شده است.

مرکز پژوهش‌ها
مجلس شورای اسلامی

شماره مسلسل: ۱۲۰۳۵

شناسنامه گزارش

عنوان گزارش: خبرنامه حقوق بشر (۳)

نام دفتر: مطالعات سیاسی (گروه سیاست خارجی)

تهیه و تدوین: سمانه احمدخان بیگی

ناظر علمی: محمد جمشیدی

متقاضی: زهره الهیان (نماینده تهران، ری، شمیرانات و اسلامشهر)

ویراستار ادبی: فرزاد جعفری

واژه‌های کلیدی: —

تاریخ انتشار: ۱۳۹۰/۸/۱۷